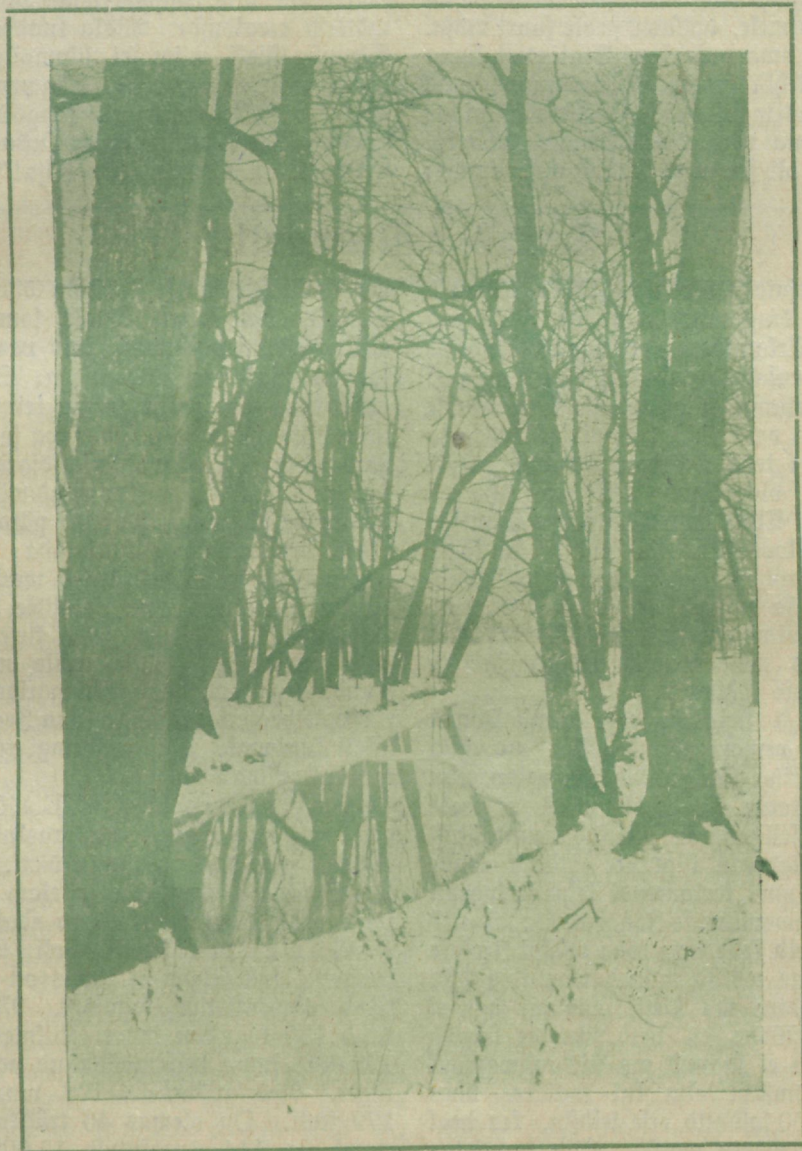

SISEMINISTERIUM
No .....
TROKITOOD
KOG

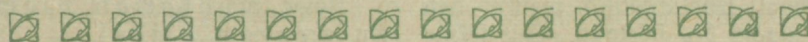
Noodte Elu

Varasel kewadel.

Pavitas'te illesõite.

No 3

1923

Siiski on „liig hilja“ olemas.

Dr. Ludwig Schneller kirjutab oma „mälestustes õpetajatest“: Muu seas mäletan ma, misugust mõju mu peale avaldas, et just sel ajal Dawid Friedrich Straus oma kodulinna Ludwigsburgis suri. Nagu teada, oli tema Hegeli filosoofia elavam poolehoidja, kes terwet Jeesuse elu muinaslugude koguks tahtis muuta. Oma parema elujõu oli ta sefs ohwerdanud, et „wana usku“ purustada. Ta ei uskunud Saewast Isa, waid mingit „uniwersumi“, loodusseaduste käiku. Õnnelikuks ta selle juures teatawasti ei saanud. Mis meie selle mehe pojaft kuulsime, awaldas meie, õpilaste peale suurt mõju. Nimelt saatis isa oma poja leeri Stuttgarti linna uskliku õpetaja Mehl'i juure. Kui wiimane oma imestust ei suutnud tagasi hoida, wastas Straus: „Ma tahan, et mu poeg õnnelikumaks saab kui mina.“ Ja nüüd oli see mees surnud meie linnas;

ainult mõned tänawad lahutasid meid. Ribeda läbi-elamiste järele, mis ka teistsi mõtlejais inimlikku kaastundmist äratasid, jõudis ta sihile. Selle surmawoodi juures ei olnud igawese elu lootus säranud. Ta oma sõnade järele oli surm ainult kustumine, nii kui kustub küünal, õhku kadumine, nii kui kaob heli. Minule oli mõte jarnase surma peale kole, sest lapseft saadik olin ma õppinud õndsas surmas elu tähtsamat eesmärki nägema. See oli ühel külmal, selgel päraft lõunal, mil ma inspektori saatel üle lumewäljade sammusin ja temale oma mõtteid awaldasin. Walu tundes küpsin, kas ehk Straus siiski wiimasel filmapilgul end Jumala armu peale ei toetanud. Sügawalt liigutas mind wastus: „Kes kord nii kaugele on läinud kui Straus, see ei wõi ka enam surmawoodil pöörata; sest siiski on olemas „liig hilja!“

Teated välismaalt.

Ungari ft kirjutakse ajakirjas „Offene Türen“: „Meie elame siin õnnistatud aegu üle. Puhuwad ärkamise tuuled. Ärkamine on peaasjalikult noorte seas. Kuid ka waenlane ei tuku. Ühel pühapäewa õhtul tuli kellegi ärkanud tiitarlapse isa koosolekusse kepp käes. Haaras oma tiitrest kinni ja tõukas ta ukseft välja kus ta teda peaaegu surnuks pekksis. See tiitarlaps ei ole ainus, kell oma usu eest kannatada tuleb. Tihti hoitakse noored inimesed wanemate poolt koosoleku ajal kodu luku taga, et nad Jumala rahwa hulka minna ei saaks. Iseäranis tõsised ja elawad on ärkanud noored mehed.“ Rõõmustaw teade! Millal tulewad meie Eesti kodus meie noored mehed Jeesuse järelejäijate ridadesse sõdima?

Bulgaria ft kirjutab keegi wend Kowal oma tööst: „Nowembri algul läsin ma jala teele, et Bela-Statina linnas, kus üks rahwapidu pidi olema, traktaate ja piibli osafi rahwale pakkuda. Kui ma selle rahwa ebausulisi usutalitusi nägin, olin ma sügawalt liigatud. Päraft nende talituste lõin ma oma testamendi lahti ja lugesin walju häälega rahwamurrule Joh. ew. 11: 25—27 ette ja hüüdsin neid selle kirja koha põhjal Jeesuse juure. Ka traktaate wõtsid mõned wastu ja kaks uut Testamenti osteti mu käest, enamus aga ei wõtnud wastu. Wähe on neid siin kes lugeda mõistawad. Palju ei saanud ma siin rahwapidul ära teha, sedarõõmsam olin kui teeäres ühes suures telgis ligi 50 soldatid eest leidfin, kes heal meelel sõna ristist wastu wõtsid. Siin tunnistas ka üks noor tšhehi wend. Teine päew sõitsin laewal Rakowskasse. Laewal wõtsin mitmel keelel piibli osafi laiali laotada, niisama ka päraft wõdrastemajas. Siin puutusin mitme kommunistiga kokku, kes esmalt wasturääkisid, waiksifid aga kui neile Jumala plaani ära seletasin. Siit läsin

ma edasi Plewnasse. Läsin õhtul kommunistide klubisse, kus laualt lauale sammusin ja kallist ewangeeliumi kuulutasin, kuid peaaegu igalt poolt saadeti mind ära põlastusega. Surnud kirik oma poliitikaga on palju kahju teinud tõsisele usule. 26 wersta pidin jala läbi sopa ja wihma minema, Rahwapartei, kes muusika ja sõjariistadega Sofiasse konferentsile sõitis, wiskas mind välja oma wankrist. Wäsinud ja märg jõudsin päralt. Siin wõisin ühele armundudjale kuulutada Kristust, päraft poole tulid ka mõned teised weel kuulama. Ma laulsin neile kes oma ilmalikke laule laulsid üht kutjelaulu.“ Oleme selle kirjelduse sellepäraft sisse mahutanud, et ta meile näitab misuguse truudusega pimedas Bulgaarias üksikud kõige raskuste peale waatamata sõna Jeesuse armastuseft laiali kandwad. Iga wähemgi teenistus on selle wennale piha.

Soollandis läheb C. E. töö edasi. Seltside arw on 8. Neilgi on raskustega wõidelda. Mõnelt poolt ei usaldata oieti. Liidu juhataja Dr. Smitt on energiline ja elaw töäjõud ja rühhib kõige peale waatamata tööga edasi.

Adwentistidel oli Ameerikas ilma kongress, kus selgus et ilmas on 4730 organiseeritud adwentistide kogudust. Mõõdunud aastal tulid 189 kogudust juure. Liikmete arw on ilmas 198.088, juure tuli mõõdunud aastast ligi 13.000 liiget. Nad töötawad 108 maas ja räägiwad 179 keelt. On olemas 46 trükikoda, 31 sanatooriumi ja 114 õpeajutust 15.000 üliõpilase ja 1110 õpetajaga. Ilmuwad 148 ajakirja. Misugune tööhool, kuid kahjuks ekkasja eest!

Prantsusmaal on 35.500.000 katoliklast, 900.000 ewangeeliumi usulist ja 50.000 juuti.

Kõige müüdamam raamat Jaapanis on praegu piibel. „Allianzblatt.“

Noorte Elu

Eesti Usklikkude Noorte C. E. Viidu häälekandja

Nr. 3

Kolmas aastakäik

1923

Mis feelab?

Mis feelab find Issandale end äraandmast? Selle peale antakse mitmesuguseid wastuseid. Ühed ütlevad: „Weel ei ole paras aeg“, teised: „Meie ei ole valmis“, kolmandad ei tunne seda tarviliku olevat. Neljandad tunnewad tõsist tarwitust end Kristusele anda, aga nad ei wõi maailmast end lahti kiskuda.

Wõtame näiteks esimesed. Nad on enamasti noored inimesed, kellel jõud ja terwis käes. Neile patub elu kõiki, mis tarwis. Wähemalt nad mõtlewad nii. Kuid aegamööda muutuwad nad rahutumaks. Midagi puudub neil. Nad teawad, mis see on; nad kuulewad häält, kes neid kutsub: Mu poeg, anna oma süda mulle. (Op. s. 23:26). Weel ei ole aeg, kõlab nende poolt wastus. Ja nad on rõõmsad, kui jõuawad esimese kutsuwa hääle omas hinges kustutada. Otsustamine end Issandale anda, lihtastasse päew-päewalt edasi paremat juhtumist oodates. Kuid kahjuks lähewad wahest kõige paremad juhtumised ilma tagajärjeta mööda. Jõuab wanadus oma puudustega, mis inimeselt rõõwib tähelepanemise ja kõik illejäänud jõu. Ei ma nüüd enam jõua Jumalat nõuda; nii kõhiseb wärisewa wanakese hää. Mõtles oma Looja peale nooruse päiwil, enne kui tulewad rasked päewad, ja jõuawad aastad, mis ei ole sinu meele pärast. Siis astub inimene igawilku, ja tema omaksed on ta ümber kogunud nuttes teda ära saatma (Kog. 12:1—7).

Teised ütlevad: meie ei ole weel valmis. Nad ei põgene kutsuwa hääle eest. Uga nad tahawad weel end ette walmistada Kristusele andmiseks.

Niisuguses walmistamises saadawad nad oma terwe eluaja mööda, ilma asjata püüawad nad ise puhtaks saada sellest, mis ainult Kristuse weri wõib puhastada, nii kui kirjutatud: Kui teie patud on

weripunased, tahab tema neid lumiwalgeks teha. Ja Jeesuse Kristuse Jumala poja weri teeb teid puhtaks kõigest patust.

Kolmandad ei tarwita Kristust. Nad on oma filmis küllalt head. Mitte niisugused kui teised inimesed, petjad, kurjategijad, ehk nii kui see wariser tõlnerit nägi. (Luuka 18:9—14). Nad täidawad välispidised kombed, kannawad ristiinimese nime, aga Kristuse tööd nad ei tarwita.

Neljandad — see on suur jagu inimesi. Nemad tunnewad, et on tarwis põhjaliku elu muutust, miski asi ei rahulda neid. Nad otsiwad ja jooftewad. . . Maailmast ei leia nad rahu, aga Jumala rahu nad ka wastu ei wõta. Nad teawad, et kahte Isandat teenida on wõimatu, et maailma sõprus on waen Jumala wastu. (Jaak. 4:3). Nad kuulewad tihti Jumala kutsuwat häält, saawad aru, et ta ikka otsustawamalt hüüab, aga nemad ei otsusta mitte maailma tühjusest lahkuda, waid kaduwad õnne taga ajades kaotawad nad tõsise õnne. Ikka kaugemale ja kaugemale lahkuwad nad temast, kuid lõpuks ei ole nad maailmast midagi saanud ega ka Jumala käest midagi wastu wõtnud. Mispärast raiskate teie raha see eest, mis ep ole leib, ja oma werewaewa see eest, mis ei wõi täita? Kuulge mind õieti, ja fõõge head, siis peab teie hing rõõmu tundma kallimast roast. (Jes. 55:2—3). Mis annab meile elu ilma Jumalata, et meie nii tühjade asjade külge end laseme siduda. Kõige ilusam asi, mis siin ilmas meid wõiks tõmmata, kannab enesega walu ja kurbtust kaasa. Meie ohkame ja kurwastame, aga ei tarwita Jumala abi. Inimene tahaks ikka iseene eest ohwit wiia, ehk küll Issand meie päästmiseks ennast juba on ohwerdanud.

Ära wiiwita, kui sa Isfanda häält kuuled, siis on kõige parem filmapilt end temale ära anda. Sa ei tea, kas homme peaw on sinu päralt enam. Kuid üks päew ei lähe mitte sinust mööda, mil sa Isfanda

palge ees pead seisma. Ja mis kaju on sul sest, kui sa kõik maailma kasuks saaksid, aga oma hingele kahju teeksid.

Пробуждение. Joh. P.

Kristusega furnud.

Sel õhtul istusime kava koos wirwendawa kiiinla tule walgel ja hilja — pea kskööni kestis jutt. See kalbus imede peale — räägiti nõidusist ja nõidadeft, kellede juure ebausfliktud inimesed kannatusis abi lähewad otsima. Müstilisena tundus aga jutt pea kõigile, kui see weeres kuutõbiste peale. Milline arusaamatus — ülliloomulik nähtus!

Taas, selgemalt kui enne, sain kuulda ka hädadest ja haigusist, mis maailma wal dab. Tundus kui oleks tume kohutaw loor üle langenud inimkonna heidetud, mida kõik püüawad ära heita ja ometi ei suuda.

Imestan aga iseäranis seda, et just need, kes paistfid väliselt nii wäga terwed olewat, olid kannatanud ja palju enam haigusi läbi elanud kui mina, kuna ma just enese arwates nõrgema terwisega tundsin olewat ja paljud teisedki seda on kinnitanud. Ometi olen hoitud kõigist hädadest, mille all ilm ägab. Endiselt sügawamaks muutus üksi jäädes arusaamine Jumala hoidmisest ja tänutundmus tema wastu — nägin selles jällegi tema lõpmata armastust. Kõik, kes olid suured ja rikkad — kannatafid. Mida kartfid ebausfliktud inimesed, kellel polnud usku Jumalasse — kõiki nõidusi ja koledusi — wõisid rahulik olla — mul oli ju wägew Jumal. „Sarmatõbi ja katku koledused ei kohuta“ nagu Taawat laulab.

* * *

Päewal käisin kellegi pimedada wanaeide juures siin alewis. Olin teda juba paar korda ennem waatamas käinud.

Ta jutu sifu oli enamisti ifka järgmine:

„Ifka üks öö . . .“

„Mati üks pimedus . . .“

„Ifka üksi . . .“

„Ainult seinakella tiksumine on mulle seltsiks, iseäranis ööfi, kui kõik magawad — kõik waiif majas on . . . mul pole ju kunagi öö ja päewa wahet — ifka üks öö . . .“

„Ja päewal, siis kui teised wahest koridoris käiwad — ootan ma poega . . . Ma olen kui kõigist unustatud. Poeg ei tule ka sagedasti mitmel päewal mind waatama — joob ja ei tule koju . . . siis olen ma sõmata . . .“

See oli must koristamata tuba, milles ainult üks aken wälja hoowi poole oli, teisel korral, kuhu waewaline lagunud puutrepp wiis. Seinad olid kaetud kõiksugu piltidega — enamasti wäljalõiked pildi ajakirjadest, ehk wäljarebitud lehed raamatutest. Siin waheldusid suurimate meistrite mustreproduktioonid odawas trükis wõimatumate labasustega; endise keisri pildid woodi kohal ja samas lähedal Browodniku, Singeri Co. jne. reklaamid. Niisuguseid ja muid olid seinad tihedalt üle külwatud — kõik aastate

joosful seinal wiibimisest kurbestest mustatud, päikesest pleekinud, suitsust tumenenud ja tolmunud.

Koristamata laud kõiksugu inwentaariga üle külwatud, kastid nurgas, katkised toolid ja rippuwad räbalad seintel ja nõbridel — selle maja inwentaar.

Kesk sarnast ümbrust istub wanake kohendamata woodil näoga akna poole pöördud.

„Weel kewadel nägin ma akna kuma, kuid — nüüd on kottpimedus . . . midagi ei näe.“

— Waene wanakene . . .

Miks on su elu lõpp wiletsuses? Miks piinab sind ifka öö — unustuse öö . . . ka omaksete poolt?

Miks on nii lõpmata palju wiletsust maailmas?

Ja ees haigutab weel haua pimedus ja — wõib olla . . . lootuseta igawene öö.

— Ifka üks öö . . . kõlawad sõnad, kui oleks neis wanakese wiimane tunne ja läbielu — kõik. Ja seda öeldes märkan, kuidas ta filmadega liigutab, kui püüaks näha, kuid filmis pole walgust.

„Ka põlwed on nõrgad, muidu käiksin wäljaski, kuid nüüd pean aina istuma toas.“

Kui selle tumeda toa waim. Peas pestifewad ainult luitunud mälestused endisest elust, mis kui need kottukuhjatud pildid seintel. Wõi — kes näeb ta südant?“

Ja ometi on ilmas neid, kes pimeduseski weel wõiwad Jumalale tänu ja kiituse ohwrit tuua. Nende lihalikud filmad ei näe, kuid waimusilme läige ei tumene, ei kustu sära filmist — ifka aulisemaks muutub igawiku walgus, ilusamaks päew päewalt. Nad tänowad, et kuufatuse aknad on suletud, mis läbi nüüd ainult segamata waatamine igawese armastaja peale jääb.

Maailmas on palju häda. Maailmas walitseb surm ja furma hirm. Maailmas rasked kannatused — mõtlefin, kui trepist alla tänowale olin astunud. Oleksin seda iga wastutulija näost wõinud lugeda. Inimsoo õudne saatus.

* * *

Käisin eelmisel õhtul mere kaldal jalutamas, sest olin päewal tunnud iseäralist südamet nõrkust.

Looduses tundus juba sügise tulekut: õht polnud enam nii soe ja puudel oli märgata jõudwa sügise sõrme jälgi — siin ja seal nähti peidetuid kolletanud lehti.

Waiifne oli õhtu . . . tafa õõtsufid kalda weed. Loodetaewas kumas weel melankoolselt hämaralt.

Korraga jäi mõte peatama selle juures — mis siis kui ma praegu peakfin surema?

Mitmesuguseid tundmusi olen ennem läbi elanud selle mõtte juures, kuid seekord olid nad palju teistsugusemad — see oli üks siifemine rahu.

Samal filmapilgul rõõmustas mind mõte — ma olengi juba surnud usus — Kristusega surnud. Ma ei ela enam iseenele ega ole iseenda pärast. Minu elu ja surm on ikka tema käes — olen täiesti tema ja elan usust temasse, kes mind surmani on armastanud. Ma olen ka surma koledustele surnud... surnud ei koihta enam hädad ja kannatused — neid on Kristus minu eest läbi elanud.

Misfugune õndsus — olla Kristusega surnud.

waim või ihu, igawene või surew? Loomulik, et meie välispidisel ihul rohkem tähtsust pole kui olla ajutiselt eluhooneks meile, kuni siin kui wõõrad ja majalised peame wüübima — teel igawestesse eluasemetesse.

Paulus ütleb: „Seepärast ei wäsi meie mitte ära, waid ehk küll meie wäline inimene rifutakse — ometi uuendatakse seespidine inimene päew päewalt“ j. o. — kuni Kristuse täiuseni.

Jeesus ja Emmause jüngrid.

A. Hoffmanni maali j.

Jää meie juure, sest õhtu jõuab ja päew weereb.

Kui ta nendega lauas istus, wõttis tema leiwa, lõhustas, murdis ja andis neile. Siis pääsid nende silmad lahti ja nemad tundsid teda ja tema kadus nende eest ära.

Luuka 24:29–31.

Sisemised läbielamised, mis ilm ei mõistnud kui kristlased kiites surid ja weel praegugi ei mõista.

* * *

Sel õhtul kõike neid jutte hädadest kuuldes jäi loomulik rahu südamesse — need seadused ei maksnud minu kohta.

Kui palju muret ja hoolt kantakse välispidise inimese eel — kuid selle eest põeb sisemine inimene ehk on täiesti surnud. Kuid kumb on tähtsam —

On Jumala töö meie juures tehtud — võib wäline kate kokku langeda.

Mis mullast — saab mullaks.

Usmata inimene hoolitseb pika eluea eest, sest et ta pattusid enam armastab kui Jumalat ja ees-tulewas elus midagi head ei oota, sest südametunnistus mõistab teda hukka.

Palju aastaid pattudes elades, hoolt kandes pattu ihu eest — külwates pattu ja lõigates patu

wilja — igawest hukatuft. Kui surew inimene selle peale enam mõtleks, et iga patt tasutakse ja see kõik kord awalikuks tuleb — nad soowiksid, et nad üldse ei elaks.

Ja filme ette kujunewad mitukord pildid tulewast ahastusest, ning nende praegu murtud hing.

Ei — ei. Ennem tahaksin lühikest aega kannatusis elada kui igawestis kannatusis olla, kuid Jumala juure jõuda, kui tema walmistatud on suurem.

„Ma igatsen siit ennemini ära olla — Kristusega olla.“ ütles Paulus. „Ja mis ma elan, seda elan ma usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja oma elu minu eest jätnud.“

See oli täielik usuelu. — Kristusega surnud.

Ent kannatusis ja waludeski oli see jõuks, mis ahelateski sundis hõiskama.

P. Sint.

Pilt elust.

Maailmas on palju pilte.

Inimeste elust, kui seda üles wõtta, saaks wäga suure piltide kogu. Tähtsad elu sündmused ja nähtused jääwad kaua meie mälestusse piltidena järele. Iseäranis wastuwõtlik ja õrn on noore inimese mälestus, mis kergesti kõik nähtused ja pildid endasse kopeerib. Sellepärast peaks noorus hoitama kõige kõlwatute piltide, sündmuste ja nähtuste eest, mis nagu kihwt kahjulikult nende hinge ja meele peale mõjub. Tarwis noorust tõsiste õpetlikkude ja pühitsetud sündmuste ning piltide poole juhtida, mis noore hinges äratav igatsuse kainuse, puhtuse ja pühitsuse järele. Wiimase eesmärgi poole püüdes, tahab meie noorte leht pilte tuua sügawamaks mõtte äratuseks. Pildid ja sündmused kõnelewad meie mõistusega ja ka meie waimuga (nägemistes ja unenägudes).

Sedašama teelt on ka wägew Jumal tarwitanud kõnelemiseks oma sulaste ja prohwetite wastu. (4. Moos. 12:6). Rohkesti piltlikku kõnet leiame piiblis Moosese, (2. Moos. 25:40) prohwetite ja Ilmutamise raamatus. Ka Isand Jeesus ise rääkis tihti piltlikult sündmuste ja tähendusõnade läbi, mis ewangeeliumides loeme. Käesolewal pildil näeme kõige esmalt üht meest, kes määratuma suure koormaga poolkäärakil warišewail jalul edasi sammub. Suur koorm näitab seda tiilikam olewat, et mees kõie abil kõigest jõust kahe käega teda kinni peab hoidma. Niisugune koorm pole kerge kanda, ega aita seal nutt ega nurisemine midagi. Peab tõesti salawägi olema, kes inimest selleks kohustab. Leidub wähe inimesi, kes oma ajaliku töö juures nii rasket koormat armastab, kuid waimlises ilmas on niisuguseid koorma kandjaid palju, ja ei puudu ka meistrid, kes neid walmis laowad ja külge seowad. Raskem kõigist koormatest on patukoorm neile, kes seda kannawad. Ükski inimene oma jõuga ei wõi temast lahti saada. Ka surmasti ei lahku ta inimese küljest. (Jes. 66:24; Taan. 12:2). Siiski armastawad inimesed pattu ja kisuwad kaheläega omale koormat selga. Jumal hoiatab inimesi prohwetit läbi, kes ütleb: „Häda sellele, kes palju koftu paneb ülekohtuga? kauaks see on?“ Tema koormab aga ennaft paksu mudaga. (Habak. 2:6). Ka eluföruse patt, uhkus ja auahnus on kogufaks koorm, mida paljud noored (isegi usklikud inimesed) küürus kannawad, nagu oleks see kallim warandus. Mure on ka suur koorm, mis palju inimesi rõhub. Ta on wähest nii ränk, et teda ei suuda tõstagi. Minult Jumal wõib siin oma nõuga abiks olla, kes ütleb: „Weereta Jehoowa peale oma

koorm, ja tema peab sind üles.“ (Zaul 37:5 ja 55:23). On inimesi, kes ei teagi, et mure ka patt on, mis Jumala sõna mõju lämmatab ja eluwilja suretab. (Mark. 4:19).

Meie wõisime tähele panna koormaid, mida patt ja maailm inimeste peale paneb, aga käesolew pilt, kui teda hoolega waatame, annab meile weel teistfugu mõiste. See mees on oma koorma saanud ühest suurest hoonest, mille uksest ta praegu wälja tuleb. See hoone ja uks tuletav wäga wana Jeruusalemma kirikut wõi templit meele. Ükse juures on wahid, et ükski ilma koormata wälja ei pääseks. Küll on kahju, kui meieaegsed kirikud ja kabelid paremad ei ole! Ma lugesin üht raamatut, mille wiimases lõpus leidus kartlik hoiatus, et usklikkude kogudus mitte kirikuks ei muutuks. Jah kirikuks eeltcodud mõttes, seda minagi kardan. Wõib olla, on see mõnele wõdrastaw ja mõnigi küsib: „Kas on siis kirikus ka pattu, on seal ka uhkus, eluförkus, rahaahnuft. . .?“

Igääks katfugu läbi ja hoidku end pattu tegemast, siis ei tule meil kohtumõistmist ette. Wõi on see hoone kardetaw? Ei ole, hoone on rahwa kogumiseks hea, ega ta tee kedagi roojaseks ega ka pühaks.

Uga waata, ja näed pildil hoone ukse juures kahte meest. Need oma wälimuse järele, olid sel ajal templi kui ka selle sees käia rahwa sundijad. Preester ja Lewiit, wariser ja kätutundja ehk nimeta neid, kuidas sa tahad, ega see neid muuda. Need olid mehjed, kellega Õnnistegija tõsiseid ja waljusid sõnu rääkis, kes Jumala sõnu põlgasid ja maha jätsid, ning selle asemele oma tehtud inimeste seadmisi rahwale peale panid ja õpetasid. (Mark. 7:7, 9).

Nad sidusid rasked koormad inimeste peale, mida nad ise ihe sõrmegagi ei tahtnud liigutada. Neil oli auahnust küll, kui nad oma kuue palistused laiafs tegid, efimeste platsi püüdsid ja lasid endid inimeste poolt rabiks ja õpetajaks hiiüida. Ka rahaahnuftest ei olnud nad puhtad leskede hooned ja warandust ära süües. Need mehjed panid taewariigi ukse inimeste eest kinni, ei tahtnud ise, ega lastnud ka teisi fise minna. Sellepärast nimetas Isand neid wihafemate madude sooks, ja hoiatas neid mitu korda nende tegude pärast: „Häda teile“, (Loe Matt. 23. peat.). See hoiatus seisku ka meie usklikkudel noortel meeles, et meie enam niisuguse aluse peale ei ehita oma usu hoonet, ega lasse mõnesuguseid inimeste seadmisi omale koormaks peale siduda, kui Kristus on meid wabaks teinud. (Gal. 5:1 ja 4:25, 26).

Ma olen wiimase ajal noorte ohkamisi kuulnud: Koormad ja kohustused lähewad raskeks, sundijaid on ka sama kui Egiptuses. (2. Moos. 1:11). Sellepärast tahaksin meie nooruse juhtidele seda meele tuletada, et meiegi niisugust wiga ei teeks. Kõik kohustused, korraldused ja töö wälispidisel kujul oma enese jõuga, muutub wiimaks koorma kandmiseks ja wiib wäsimusele. Aga kui Isanda õnnistus noorte südameid armu tulega täidab, siis pole enam sundimist waja, waid töö on igaihele rõõmuks ja

talle otja wahib. Mõned neist (7-da päewa pühitsejad) teewad just selle eesmärgiga pühapäewal tööd, et inimeste nähes Isanda päew ära teotataks". Üskmatud inimesed waatawad imestades ja laidawad Jumala nime. Kes füiski nende ehk mõne teiste palgaliste uksest tahab sisse käia, see ärgu imestagu kui tal tuleb sealt koormaga wälja tulla. Aga kes hea karjatse uksest sisse läheb, sellelt wõetakse kõik koorm ära ja ta leiab söömist, joomist ja hingamist (Matt. 11:28 ja Joh. 10:9, 11).

Sommiku maa koorma kandja.

koostatuseks. Püüdkem selle poole, et meie töö waba oleks ja Isanda waimust juhataks, (2. Kor. 3:17). Siis ei ole meil koorma tegijaid ega selle kandjaid, waid ainult wabatahtlised.

Küll on veel nüüdki käsutundjaid, kes küll noori ja wanu hirmuga ähwardawad käsu läbi õnnistust ära teenima. Palju kardawad nende ähwardusi ja wõtawad nende juurest samasugused käsu koormad selga nagu fiin pildil näed, et isegi koer imestades

Seal ei maksa enam wariseri ega käsutundja seadmised, et ühed lõbusasti pealt waatawad, kui teised koorma all wärisewad. Seal walitseb hea karjatse seadus: Randke üksteise koormaid, ja nõnda täitke Kristuse käsku. (Galat. 6:2). Armastage üksteist hellasti kui wennad! sest armastus on tema käsu täitmine. (Rooma 12:10; 13:10). Üks olgu meie õpetaja „Jeesus“. Jääme ta õpetusse!

Joh. P.

Jumala sepikojast.

K. L. Marley.

5.

Rootsimaa.

Nii kui möödunud aastalgi, tahame ka tänawu Issanda abiga oma ring-ülewaadet teiste riikide waimu seisu üle jatkata. Möödunud aasta jõudsime neli maad läbi wõtta: Ungari, Hollandi, Tsheho-Slowakkia

ja Schweits. Tänawu teeme algust Rootsimaa ja nimelt peajasalikult Rootsi noorsoo liikumistega, kuna wast teinekord eraldi üldse kiriklist ja koguduslist elu tahame käsitada.

Rootsi kuningriik on 450.000 □ kilomeetrit suur. Elanikkude arv 5¹/₂ miljoni, seega 12 inimest ühel □ kilomeetril.

Rootslased on Germani rahwa sugu. Tõsise iseloomu ja terava mõistuse juures armastavad nad palawalt oma isamaad, õigust ja wabadust. Wõõraste wastu lahked ja heasoowlikud.

Nende wana ajalugu on tume. Kindel on, et need sõjakad Germani rahwad siin asuwate Soome sugu rahwaste peale tungisid ja neid ikka enam kareda põhjaloodusse sundisid taganema. Peaasjalikult kaks suguharu olid pealetungijad, gootlased, kelle tähtsam asemaa, suur Läänemere saar, Gotland, nüüdki selle rahwa nime kannab, kuna teine suguharu, Swea, mannermaa ajajookul oma alla heitis, millest Rootsi oma nime Sverige on saanud. Teadagi, olid need rahwad paganad ja nende ühine kummardus ja ohwripaik asus esmalt Sigtunas, pärast aga Upsalas. Alguses oli kuningas ka ülempreester. Esimeste kuningate ajajärku langewad ajaloo nii tuntud wikingute rööw- ja kaubasõidud. See oli umbes 700 p. Kr.

Juba 9. aastasajal leiab ristiusk siin poolehoidu ja aastal 1008 astub esimene kuningas üle ristiusku. Kohe ei lõõnud siin aga mitte igal pool ristiusk läbi, waid üks osa rahwast püsis edasi paganluses. Olid rasked sõja

likul näol küll on, puudub siiski tõsine eluüendaw jõud ja waimu wili. Mahakiskuw liberaal wool on ka siin oma laastawat tööd teinud. Piibliarwustaw, Jumala wastane liikumine oma ilu ja kõlbluskõnedega on jõuetu nähtus kirikuajaloos. Ta on küll purustanud, kunagi aga mitte üles ehitanud — elustanud. Nii ka siingi.

Wõrdlemisi suur on kiriku noorsoo töö korraldus. Tihti on sellel ilus wäliskoor, kuna ometi tuum, tõsine waimuelu puudub. Kus aga puudub Jumala waim, seal awaldab end ilma meel, ega see kristlik ilme teda sellepärast paremaks tee, ilmaks ta jääb.

„Kristlik üliõpilasselts“ id“ arw on wõrdlemisi suur ja nende liikmete arw tõuseb kuni 800. See üliõpilastöö asutati siin juba 1895. aastal. Selsamal aastal sündis siingi ilmaliit. Umbes 1/8 kõigist Rootsi üliõpilastest on nende seltside liikmed. Olemas on oma majad ja üliõpilaskodud. Peetakse piiblitunde ja ettekandeid ristiusust. Tugewalt toonitatakse kultuur tööd. Tõsiusklikke on arwa. Ilmuwad paar ajakirja.

„Kristlik noorte-meeste selts“ id. Peaasjalikult kiriku liikmed. Tegewaid liikmeid umbes 5000, kuna poolehoidjate arw 10.000 tõuseb. Nende seas wõib ka leida usklikke noori mehi. Linnades on nende seltsidel mitmel pool omad wõõrastemajad ja lugemis-

Ristfalleni kosk Rootsimaal.

ajad, mis ligi 200 aastat wältasid, mis palju rahwast häwitasid ning waesust maale tõid. Alles Erich IX aitab ristiusu siin täielisele wõidule. Peagi saab ristiusk wõimukandjaks, mis juures waimulikkude poliitilised wõttes tihti omawad weidra kuju. Rootsi ajaloos waheldawad tihti walitsewad dünastiad ja wanem ning keskaeg nõretab werest.

Gustaw I oli usupuhastuse poolt, pütides seega katoliku kiriku wõimu siin maal murda. Temagi lasi esimese piibli rahwakeele tõlkida ja aitas 1527. aastal Lutheri usu wõimule.

Rootsi üks hiilgawam kõrgustipp on Gustaw Adolfi walitsuse ajajärk, kes meiegi Eesti kultuura ajaloosse jätnud tähtsad jäljed, eraldi Tartu ülikooli asutamisega.

Praeguse keisri endine aujärje pärija, kes tõsiusklik, loobus troonist, et wabalt kuulutada Kristust ja ehitada Jumalariiki. Praegust usuelu pilti noorsoo keskel püüan järgnewate ridadega lühidalt kirjeldada.

Lutheri kirik on Rootsis walitsew. Iseäralik on, et kõik lahkusulised, peale ühe wäikese osa methodiste, kiriku nimekirjas edasi peetakse ja nende koguduste, kui iseäraliste töökorralduste peale kiriku sees waadetakse. Kirikul kui mujalgi tähtsamad eluawaldusi ei ole, ehk küll mitmesuguseid organisatsioone ja korraldusi waimu-

toad, mis mugawalt sisse seatud. Spordil on suur eesõigus neis seltsides. Neil on omad lehed. Asutati see töö 1885.

„Kristlik naisselts“ id“ on umbes 2000 liiget ja niisama palju poolehoidjaid ja toetajaid. Ehk see töö küll rohkem uskude wahelisele pinnale pandud, on siin täiesti kiriku mõju maksew. Siingi leidub hulk usklikke. Seltsis walitseb mitmel pool tõsine usuline waim. Suurt tähelepanu antakse siin heategewusele ja kultuur tööle.

„Noorte Liit“ (De Ungas Förbund). Ewangeel. Isamaalise asutuse noorsoo töö korraldus. Asutatud 1902. aastal. Liidul on 30.000 liiget. Liikumine läheneb mitmes oma waadete poolest usklikkudele, ei pea aga wiimastega mitte läbikäimist. Tööwiis on noorsoo kohane. Tähtsamal kohal on piiblitund. Hoolega uuritakse wälis- ja sisemisjoni kui ka kodumaa ajalugu. Liidul on omad kõrgemad ja majanduslised koolid. Linnades on kodud õppiwale noorsoole, eraldi tähelepanu on selles üliõpilastele näidatud. Noorte Liit toonitab tugewasti haridust. Ajakiri on laialdane ja mitmekesine.

„Kristlik Noorte Liit.“ Noorsoo ühingute liit, mis asuwad otse kiriku kogudustes. Asutatud 1908. aastal. Liikmete arw umbes 25.000. Piiblitunnid ja kõned, arwa ka pühapäwakoolid. Kaswatakse kiriklikust, rahwuslusest ja toonitatakse tugewalt kultuuri.

Rootsi Wabakirik ehk Misjoni Ühendus. (Swenska Missionsförbundet). Liikmete arv umbes 150.000. Usklikkudest tekkinud liikumine. Wiimasel ajal, kus see liikumine nii laialdaseks on läinud, on mõnel pool tuimust ja ilmalikku olekut märgata. Peab ütlema aga siiski, et ta elujuline on ja äratawat tööd laialdaselt teeb. Ristimine on waba, südametunnistuse asi. 1906. aastast on neil laialdane noorsoo töö. Noorsoo ühingute liikmete arv on ehk 50.000, wõib olla isegi rohkem. On olemas omad kõrgemad koolid, gümnaasiumid, põllu, kui ka mitmesugused käsitöö koolid. Üldine on ka huwi pagana misjoni wastu ja abiandmine mujal elawatele rootslastele. Laialdaselt tehakse ka tööd üliõpilaste seas. Usklikkudel üliõpilastel on omad ühingud, liikmete arv umbes 200. Neilgi on oma häälekandja.

Baptistid on oma suurusepoolest järgmine usklikkude kogu, sest nende liikmete arv on üle 60.000. Nelipühi liikumine on laialdaselt nende kogudustes pinda leidnud, nii et isegi üks jutlustajate seminaar selle liikumise keskkohaks saanud. Noorsoo töö on hästi organiseeritud. Seltside arv 500, liikmeid 30.000. Nagu igal pool usklikkude seas, on ka siin piibel pea abinõu noorte elu uuendamiseks ja nende koondamiseks. Rohket huwi ja armastust tuntakse ka siin paganamisjoni wastu, eraldi Hiinas, niisama korraldatakse ka abiandmist nälgiwale Wenemaale. Neil on oma leht ja hulk pühapäewa koole.

palju noorust. Koguduse elu suudab siin ka noori kokku tõmmata ja rahuldada. Haruldane nähtus. Wägewa liikumisena käib nelipühi liikumine läbi Rootsi maa. Mitmel pool, kus tema wastu töötama hakati, läksid kogudused ja seltsid kaheks.

Darbystid töötawad siin 25—30 kogumise kohas; neil ju korraldatud kogudusi põhimõttelikult ei ole. Ei ole neil niisama ka korraldatud noorsoo tööd. Darbystid, mitmel pool nii elujulised on siin wanameelsed, oma ette. Töötawad tagasiõmmatult.

Päästearmeel, mis Rootsis kaunis suur, on oma „Noorte leegion“. Päästearmee on siin peaaesjalikult väljaspool kirikut. „Noorte leegion“ asutati 1908. aast. Liikmete arv 10.000. Nagu üldse Päästearmeel on siingi muusikal ja laulul noorte seas suur eesõigus. Töötawad peaaesjalikult linnades. Tõõwiis peale tungiw, kõmu tegew. On oma leht.

Rooma katoliku kirikul on õige mitmekesine töö oma koguduse noorte seas, ehk nende kirikul siin küll kõigest 2600 liiget. Kõige huwitawa ja mitmekesise juures puudub aga tähtsam — tõsine waimu meel. Kristlikud käsitöölise ühingud meeste ja naistele, niisama ka kristlikud ühingud noortemeeste ja tütarlastele, muidugi lahusseltsid. Kokku on neil ehk 250 noort. Koduseks on ühingutes saanud teaduslised, hariduslised ja ristiusu kaitsekõned. Ei siingi puudu oma leht.

Keskkooli õpilaste ja seminaristide seas töötab Lutheri kirik 1910. aastast ja usklikud ring-

Stockholmi waade.

Methodisti kirik, ehk küll wõrdlemisi suur, on siiski palju wähem, sest ta liikmete arv on umbes 20.000. Nende noorus, kui mujalgi, on koondatud „Epworth-Liga“ seltsidesse. Ehk küll see töö korraldus juba 1885. aastal siia kiriku juure asus, on kauaegse töö peale waatamata neil wawalt 8000 liiget. Need seltsid asuwad peaaesjalikult linnades. Häälekandja on kena.

Skandinaawia Alliansmisjonil on 1908. aastast oma noorsoo töö korraldus: „Skandinawiska Alliansmissionens Ungdom.“ Seltsiliikmete arv ehk 6000. Töötab kui teisedki usklikkude noorsoo töökorraldused. Püsib laial uskude wahelisel alusel kui meie C. E. töögi. Teised töötawad rohkem oma uskonna huwides.

Pühadeliit. 1912. aastast oma korraldatud noorsoo töö. Liikmeid 3000. Laialdane on õdedele selles liidus antud kuulutuse ja õpetuse õigus. Hulk naisewangeliste töötawad wabalt segakoosolekutes.

Nelipühi kogudusel ja sõpradel seltsidesse korraldatud noorsoo tööd ei ole. Ainus liitumine on kogudusega. Selle peale waatamata on neil

konnad 1917. aastast. Waimuliku elu ja tegewust on keskkooli õpilaste seas märksa wähem kui seminaristide keskel. Kiriklites seminaristide ühingutes on umbes 700 liiget. Suwi kuudel peetakse kursusi ja pikemaajalisi konwerentse, kus ristiusu põhimõtteid ja kõlblisse ellu puutuwaid küsimusi põhjalikkudes kõnedes käsitatakse, järgnewate diskusioonide ja läbirääkimistega. Sisseantud küsimused wastatakse kohe. Teisedki noorsoo ühingud ja liidud korraldawad waimulikke kokkutulemisi, kus peetakse ettekandeid piibli, misjoni ja ilmawaate küsimuste üle.

Üldse peab ütlema, et Rootsis wõrdlemise suur protsent noorust kristlikutesse seltsidesse kuulub. Nii kui eelpool nimetatud, on töö ühingutes õige mitmekesine, seda wähem waimuelu, seda enam peab spordi ja teadusele maad tegema. Mitmel noorsoo liidul on linnades noorte kodud ja wõõrastemajad. Edasiharimiseks on korraldatud õhtuti mitmesugused kursused ja ettekanded. Ka kõlblise langemise wastu pütäb töötada eraldi „Walge Rist“. Kas Rootsis ka „Sinine Rist“ töötab ei ole mul teada. Tihti panewad noorte liidud ka mõne halastaja õe ametisse, kes waeste ja haigete eest hoolt kannab.

Noorsoo tööd tehakse Rootsis kolmes jaos: 1) Pühapäewakool, kus lapsed kuni 14 aastani käivad, 2) Juniooride Ühingud, kuhu lapsed p. p. koolist astuvad ja 17 aastani jäävad ja 3) Noorte Ühingud, kuhu noorus üle 17 aasta on koondunud. Eespool oli mul võimalik ainult viimasest noorte grupist kõneleda.

Uhelgi suuremal noorsoo kildul ei puudu muidugi ka reisijutustajad.

C. E. töö on Rootsis alles noor ja asub peaaesjalikult Hernhuti wennaste koguduse juures.

Juhatus piibli lugemiseks.

I. Mispärast peame piiblit lugema?

1. Piibel on Jumala sõna, mis antud inimestele. Ta on kõige kõrgema loodusõpetuse allikas.
2. Ta ilmutab meile Jumala tahtmist, Tema armastust langenud inimsoo vastu, ja Tema plaane meie heaks.
3. Ta on see ainus iseseisew tee näitaja meie ülespidamises ja elus.
4. Temas leidub suur trööstimise allikas igale kurwale südamele.
5. Piibel on reisikaart, rändaja sau, laewamehe kompas, sõjamehe mõõk, Kristlase tee juht.
6. Piibel on see ainukene walgus, mille kiired sureliku inimese tulewiku ja hauatagust elu näitawad.
7. Piibli kallimad warandused ilmuwad ainult neile, kes teda kõigest südamest uurivad.
8. Meie peame piiblit vastu wõtma isiklise usuga, kõiki ta õpetusi omaks wõtma, ja iga tema töotust omale omandama.
9. Piibli suur põhimõte on Kristus, ta eesmärk — meie õnnistus, Ta lõpp — Jumala au.
10. Loe piiblit, et sa targaks saaksid; usu teda, et sa õndsaks saaksid; ela tema järele, et sa pühaks saaksid. Loe piiblit pikkamisi, ja loe palwega.

II. Näited, kuidas ühe aastaga võib piibli läbi lugeda.

1. Igapäew tuleb lugeda üks tükk ewangeeliumi ja Saaw. laulu raamatust.
2. Peale 4 ewangeeliumi jääb uues testamendis weel 23 raamatut. Ajaloolik Ap. tegude raamat, Prohwetlik Joh. Ilm. raamat ja 21 Apokstlite kirja. Igapäew neist raamatutest võib läbi lugeda pühapäewal pärast lõunat. Nii et esmalt tuleb lugeda ap. teg. raamat, mis kõige pikem on. See kõige huwitawam esimeste Kristlaste kog. ajalugu, mis ligi 40-nest leheküljest koos seisab, võib ühe poole päewaga lugeda. Suurem jagu Ap. kirju on lühikesed.
3. Kui niiviisi 23 nädalaga uus testament läbi loetakse, siis jääb weel järele 29 pühapäewa wana seaduse tarwis. Suureks kosutuseks on läbi lugeda 1-sel pühapäewal 1 Moos. raamat, see wäga tähtis imede raamat ilmas. Kõige suurema mõju saab temast siis, kui teda ühel istumisel läbi loetakse.

4. 11 pühapäewa läheb ajalooliste raamatute peale, nii kui Moosese, Joosua, Kohtumõistjate, Ruti, Saamueli, Runingate, Njaraamat, Esra, Neemia ja Estri raamat.

5. 16 pühapäewa läheb prohwetite raamatute lugemiseks.

6. 2 pühapäewa kulub tarkuse raamatute peale.

Et kätte saada ühe raamatu kogu mõiste ja tema kirjutaja põhimõtet, tuleb tingimata üks raamat korraga ilma segamata läbi lugeda.

III. Mida pead sa lugema oma waimulikult tarwituseks, kui sul ainult mõni minut aega ja sa pole weel piibliga tuttaw.

Soowitawad on siis järgmised kirja kohad lugeda nagu esimeseks arsti abiks õnnetuma juhtumise korral;

1. On sul häda või õnnetus — loe Joh. 14. Laul 42 ja 45.
2. Kui sind inimestest kiusatakse — loe Laul 22 ja 26.
3. Oled sa pattu teind — loe Laul 32 ja 51.
4. Oled sa haige — loe Laul 41.
5. Lähed sa koosolekule — loe Laul 84.
6. Kui hädaoht ähwardab — loe Matt. 11:28—30 ja Laul 34.
7. Oled sa ilma julguseta — loe Jesaia 40.
8. Tunned end kadunud ja üksinda olewat — loe Luuka 15.
9. Kui unustad saadud õnnistused — loe Laul 15 ja 103.
10. Tarwitad sa wahwastamist — loe Joosua 1. 1—9.
11. Kui su usk nõrkeb — loe Ebreia 11.
12. Janutad sa õnne järele — loe Koloss. 3.
13. Tuleb sul uskmata meel — loe Rooma 10: 9—11.
14. Kui kodust wälja lähed — loe Laul 121.
15. Tuleb sulle kohtumõistja meel — loe 1 Korint. 13.
16. Soiatust enese armastuse eest — loe Jaakob. 2.
17. Palwe abi pärast — loe Mark. 11:22—24. laul 18.
18. Jumala kaitsest — loe Laul 27: 91. Saan. 3: 25 ja p. 6: 23.
19. Jumala halastusest — loe Laul 103.
20. Diglase elu palk — loe Matt. 5: 1—12. Mark. 10: 29—30. Laul 37, ja L. 112; Jesaia 3—10 f.

Õpi pähe järgmistest kirja kohtadest mõni: Laul 119:11; Rooma 6:23; 5:8; Jef. 53:5; Joh. 10:11, 27 f. Matt. 11:21—29; Joh. 3:16, 6:37, 16:20, 17:17, 24 f. Minetel Joh. 8.

Ärka mu hing, oh ärka!

Daniel Fiskar.

Ärka mu hing, oh ärka!
Sest kaua, liig kaua oled sa maganud surma — und.

Waata, juba käes on hiline sügis, ning langewad warjud, sügawad, tumedad.

Küll weel kord säravad puud päikese kiirtel kui sulatatud kuld, küll weel kord sinab taewas omas õrnemas lasuuris, — aga waata, juba liginemas rasked pilwed, juba nad ähwardawad taewa puhast sinist enda lootuseta hallusse matta, juba langemas puudelt kuld, langemas musta häwitawasse porri.

Ärka mu hing, oh ärka, sest hiljaks on saanud, ning langemas warjud sügawad, tumedad. . .

Oh ärka hing! Miks tükud, miks uinud kui sul tiivad, mis sind kõrgustele wiivad. Seepärast ära uinu hing — waid ärka!

Kuis wõid sa weel magada?

Kas ei kuulnud sa nutwat häält, häält, mis kostis kui waeselapse nuuksumine, kes eksinud metsas? Kuule, seal kostawad teised, kolmandad, — ikka uued hääled, nad tõusewad ning painduwad, — ent wiimaks ühte, südant lõhestawasse sümfooniasse ühendades:

„Päästke, päästke, oh tulge wälja ja päästke meid“.

Ma käisin inimeste juures, neid tundma õppida püüdes. Ning kohkusin, sest nad on wangid.

Nad käiwad ahelates, — waesed petetud orjad.

Ma nägin kahwatuid palgeid, kustunud silmi, elust tüdinenud nägusid.

Kuulsin nende hinge leina, nende ahastus-hüüdeid.

Nägin neid wajumas, lootuseta wajumas, sinna, kus walitsemas öö ning õudsus.

Ja ei leitud kedagi, kes oleks wälja läinud neid päästma, nendele teejuhiks olema wabadusele, elule igawesele, ainukesele, mis wäärt on saada elatud.

Ma nutsin, kaua ma nutsin. . .

Mu hing, kuis wõid sa weel külmalt neist mööda minna?

Kus on su süda?

Mis on su süda?

„Mu süda on rinnas, waid jäätükina“.

Mu süda on taretanud laawa, hall, eluta.

Mu süda on kustunud söed, ning tuhk.

Mu süda on kottpime taewas tähtedeta.

Mu süda on haud täis kolletanud surnuluid. . .

Kuis wõin ma weel armastada, kui tuluke mus kustunud?

Kuis wõin ma teisi päästa, kui enda hinge-ahelad seowad?

Miks püüad mind äratada, kui tõusta ei jaksa?

Miks kutsud mind, kui hinges mul keeled katkenud, kui lilled mu peenrail murtud ning mutta tallatud?

Jäta mind, sest ma ei wõi. . .“

Ärka mu hing, oh ärka!

Sest aeg üliwäga kiirelt lendab, ning langemas warjud süsimustad, kohutawad.

Ärka mu hing, oh ärka!

Sest ka sulle on leitud weel tee, mis ellu wiib. . .

Kas nägid kolm risti seal üksindasel künkal? Kas kuulsid maad ja taewast wärisewat, kui wõitlus seal mässas, äge, ahastuslik surma wõitlus? Kui päike nuttes enda palet taewa musta tõrwa mattis, kui lõhkesid kaljud, ja awanesid haud?

Waata seal, ja ainult seal on sinu päästmine. Sest surm on seal wõidetud.

„Surm, kus on sinu astel? Põrguhaud kus on sinu wõimus?“

* * *

Mu hing on wait ning imetleb.

Imetleb saladuslikku walgust, mis ristilt särab.

Näeb walude meest okaskrooniga, kelle süda armastuses lõhkenud.

Kuuleb imeõrnu, igawesi helinaid, — mis kui pehme ema häält nutwat südant waigistab, — hinge woolawat elustawa balsamina.

Ja südames sulas jää.

Tarretanud laawa muutub soojaks pehmeks. Kustunud söed leegitsewad, ning põlewad jälle.

Pimedal taewal tõusewad tähed, hiilgawad lootuserikkad tähed.

Hauas liikumas surnuluud ülestõusmise hommiku ootel.

— Ärka mu hing, oh ärka, sest kiirtöö ootab sind ees. Kuis wõid sa weel wiivitada, kui tuhanded käed end abi otsides su poole wälja sirutawad, kui mustad ähwardawad pilwed taewast katmas, ning lignemas kesk-öö?

Rutta mu hing, oh rutta!

Sest kaua, liig kaua oled sa maganud rasket surmaund. . .

Pompei linna orjatüdruk.

Lõtkinud D. B.

Kolmas peatükk.

Sowronia jutustus.

Sowronia lootis, et see seletus Kamillat rahuldab ja et tal ei tarwitse sellest kõneleda, mis Kamillat arwatavasti paneb ehmatama. Aga ta oli ekinud. Waewalt oli Sowronia Onnistegijat nimetanud, kui Kamilla end hirmu ja põlastusega temast ära pööris.

„Kristus!“ ütles ta, „kas sina siis ka sellest usufeltist oled? Kas sina end ka kristlaseks nimetad? Ma olen kuulnud, need olla hirmsad inimesed, kes oma nõndanimetatud „armastussõmma ajal“ tõesti wäikseid lapsi sööwat ja nende werd joowat. Sowronia, ma imestan, et ka sina parem ei ole!“

Sowronia ei liikunud paigast. Tasa ütles ta: „Kas tahaksite, domina, nii hea olla ja oma orja sõnu edasi kuulda ja alles siis teda lüüa. Mis domina meist on kuulnud, on laimujutt. Kui lubate, siis katsufin teile seda selgitada.“

„Hea küll!“ wastas Kamilla wähe rahulikumalt. „Ma tean ainult, mis isa mulle rääkis. Ta ütles, et ta ise on kuulnud, kuidas üks kristlane Roomas teisega juttu ajades seda päewa meele oli tuletanud, mil nad wiimast korda teineteisega liha ja werd söönud.“

„Siis ei mõistnud dominus sõnu, mida meie ainult piltlikult tarwitame,“ seletas Sowronia.

„See wõib ju olla,“ ütles Kamilla pikalt. „Noh, hakka peale, Sowronia, jutusta mulle kõik!“

Tütarlaps pani käed põlwe peale risti, waatas otse oma ette seinale ja rääkis — esiteks pikkamisi, siis ikka kiiremalt ja elawamalt: „Mulle on sagedasti öeldud, et ma noorem wälja näen kui ma tõepoolest olen, domina Teie wõite ise otsustada, kui teile ütlen, et ma juba katsükümmend seitse aastat olen elanud!“

„Siis sa oled minu kuus aastat wanem,“ hüüdis Kamilla, „ja ma pidafin meid ühewanusteks.“

„Kolmekümne aasta eest,“ jatkas Sowronia, astufid minu isa ja ema Jerusalemmas abiellu. Isa oli greeklane, kuid Israeli usku ja oli tulnud paasapühiks Jerusalemma; mu ema oli juut ja elas pühas linnas. Kui nad abiellu astufid, ei teadnud nad uuest usust weel midagi, sest Issanda äraminekust oli umbes neliteiskümmend aastat möödunud. Lapsepõlwes oli ema kuulnud Tema kui suurest prohwetist, teda paljud austafid, kes haiged terweks tegi ja kurjad waimud wälja ajas. Ta ei olnud Teda iial

näinud ja ka ükski ta omastest ei olnud suure prohwetit abi tunda saanud. Jüngritele jättis Issand käsu, et nad tema eeskujul elusõna edasi pidid kandma, kuid ükski neist ei juhtunud meie maja lähedusse tulema.

Mu isal ja emal olid kaks poega enne mind süündinud, kuid nad surid wäikestena ja ma ei tunnund neid. Mina olin kolmas laps ja mu õde Irene — neljas. Ma mäletan weel — see oli wist neljateiskümne aasta eest, mil isa kord Greekamaale sõitis ja meie emaga Jerusalemma jäime. Alles fewade lõpul tuli isa, ehk küll meie teda juba algul ootafime. Ta rääkis meile, et ta wahepeal Roomas oli käinud ja seal oli midagi juhtunud, mis ta elule uue wäärtuse annud. Sel ajal elas Roomas meie tuntud Jerusalemma mees, Ananus. Ühel päewal kohtas mu isa Ananuse pojaga ja see küfis temalt, kas ta juba kuninga wangi on kuulnud, kes nii hästi jutlustab. Et isal waba aega oli, heitis ta kohe nõusse ja nad läksid — mitte kuninga wangikotta, waid ühe wäikesesse majasse, kus wang oma wahiga elas. Toas oli palju inimesi, nii et waewalt sisse pääsis.

Wangi nimi oli Paulus. Ta oli juut, kuid Rooma riigi alam ja sellepärast ta oligi teisri kohut nõudnud, kui Jerusalemmas millegi süü pärast ta peale kaewati. Toasolijate palwe peale hakkas Paulus rääkima. Alguses tundis mu isa end wäga petetud seft mehest: ta hääl olnud nõrk, raske olnud teda mõista; sagedasti peatanud ta omas kõnes. Kuid aegamööda saanud ta süda soojaks nendest aulistest asjadest rääkides, ta keel pääsenud lahti ja rõõm olnud teda kuulda.“

Sowronia peatas ühe filmapilgu, nagu oleks ta wäsinud. „Jutusta edasi, ütles Kamilla, see huwitab mind wäga. Mis Paulus rääkis?“

„Kui palju pean ma seft kordama?“ wastas Sowronia mõttes. „Meil ei ole wiisiks neile, kes kristlased ei ole, oma ususaladustest rääkida. Ja siiski, kuidas wõiksin ma muidu nendega, kes Onnistegijat ei tunne, Temaft rääkida? On ta ju ise see kõige suurem saladus!“

„Ma soowiksin, et sa selgemalt räägiksid, Sowronia. Sa ütled mõnda, millest ma midagi ei mõista.“

„Kas ei tahaks domina siis küsida?“

„Wäga hea . . . esiteks — kui sa ütled „Issand“, mõtled sa siis Kristust?“

„Muidugi, ei ole teist Issandat!“

„Mis sa sellega tahtsid öelda, kui sa Tema ära minekust rääkisid? Ma mõtlefin, et meie walitsus Teda kui mäsajad surma mõistis.“

„Nii lasti Iisa siindida omas äraarwamata tarkuses ja armastuses, et seeläbi inimeste pattusid lepitada.“

„Teil on iseäraline usk, Sowronia. Ma ei ole iial sarnasest kuulnud. Teie ettekujutused Jumalast on väga suured. Ja siiski näib see mulle imelik, et see Jumal, keda teie nii suurena, nii wägewana ja auliseana kujutate, surma wõis minna, niisamasugust surma kannatada kui harilikud inimesed. Seda ma ei mõista.“

„Lubage, domina, et teile meele tuletan, mis furd ennemalt ütlesin: Inimesed ei wõi Jumalat mõista. Domina paneb usutõe mõistuse kaalule, kuid need kaalud on liig wäikesed, et sarnast raskust kanda. Ei ole need waeste, patuste surelikkude ettekujutused Kristusest, waid püha Jumala seadused ja Messia õpetused, mis meile Teda on ilmutanud. Kuid ma läksin oma jutustusest kõrwale. Kas pean jatkama?“

„Jah muidugi,“ wastas Kamilla ja tiitrelaps rääkis edasi.

„Pauluse sõnad olid mu isale imelikud kuulda, niisama kui minu sõnad dominale.“ Sowronia naeratas harwa ja nüüd, kui naeratus üle ta näo käis, andis see näole imeliku sära. „Mu isa ei mõistnud mis Paulus rääkis, kuigi ta mõneski asjas dominast ees oli. Ta oli püha Jumala kumardaja käsu järele. Sellepärast teadis ta — niipalju, kui patune inimene üldse wõib teada — igawese Jumala muutmatusest, õigusest, pühadusest ja puhtusest. Uga Jumala armastusest ja halastusest, millest Paulus rääkis, teadis ta wähe. Riüll olid kõik meie usukombed ja ohwriteenistus ettetähendus Messiasst ja Tema ohwrist, aga meie rahwas seisis kui pilwe all, ega mõelnud sarnaste asjade üle järele. Suurem osa inimesi leppis wäliste usukommete täitmisega. Ka olid meie preeftrid enamasti kurjad omatasupüüdjad mehed, kes ainult rahwa soowi peale ohwerdasid, osa ohwriannist omale saades. Nii oli ka minu isa ohwri peale lootnud, mõeldes seeläbi patud andeks saada. . . . Domina tahtis, wiist midagi öelda?“

Kamilla oli liigutuse teinud, kui tahaks ta rääkida, ja kui Sowronia nüüd waikis, küsis ta imestanult:

„Patud? Oli su isa siis mõni paha inimene?“

„Ta oli Isfanda armu läbi truu ja õiglane ja täitis oma kohustusi hoolega,“ wastas Sowronia.

Mispärast ja siis räägid nii, kui oleks ta mõni kurjategija?“

„Kas tahaks domina öelda, mida ta patu all mõtleb?“

„Oh, kõikisugu kuritegusid . . . tapmine, wargus, rööwimine, metsikus ja ülekohtus igasugusel kombel.“

„Need on igatahes suured patud, aga püha Jumala film näeb ka inimeste meelest wäikeseid pattusid teatawaid ja teadmatuid, tehtud mõttes, sõnas ja teos.“

Kamilla kehitas õlgu ja ütles: „Jutusta edasi, Sowronia!“

Lühikese waheaja järele rääkis Sowronia:

„Enne kui ma Pauluse kõnet edasi jutustan, oleks ehk hea, kui ma mõne sõna selle mehe enese üle räägiksin. Ta ei olnud üks neist jüngeritest, kes

Isfanda järele käisid Tema alanduspäiwil; ta oli mitu aastat Isfanda koguduse wihasem tagakiusaja olnud. Seal ühel päewal, kui ta Damaskuse linna reisil, ütles Isfanda hääle taewast, et ta enam wendi ei pea taga kiusama. Kui Paulus siis linna jõudis, seltsis ta usklikkudega ja sai peagi üheks suuremaks apostlikuks, kelle peal Isfanda õnnistus oli.“

Messia tulemist ootas Iisrael juba ammu. Kõik prohwetid Mooseseft peale kuulutasid Tema tulemist. Uga Iisrael ei pannud prohwetite sõnu hästi tähele ja mõistis sellepärast Ta tulemist walesti. Ei mõeldud efimese tulemise peale, mis patuseid pidi päästma ja neid Jumala ees maksusse õigusesse pidi tõstma, waid räägiti eelseiswast Messia ilmunisest, mil ta kui kuningas maa peale tuleb Iisraeli üle walitsema. Sellepärast ei wõetud Teda wastu, kui ta tuli, waid oodati suurt, wägewat würesti, üht wõitjat, kes kõik waenlased oma jalge alla paneb ja siis igawesti jääb walitsema. Nüüsi tuleb furd Messias. Nüüd aga tuli Ta, ja Teda ei wõetud wastu, Ta tuli waesuses ja alanduses, et kannatades ja surses rahwa pattu lepitada. Ta heitis enesest kuninglikud riided ja tuli wäetima lapsena selle maa peale, mis Tema oli loonud, mees täis walu. Ja nad põlgasid Teda Tema alanduses — Teda, kes furd jälle tuleb taewa pilwedel kui wõitja, kohtumõistja ja kuningas.

Sellest rääkis ka Paulus inimestele. Ta näitas neile, et nad lapsest saadik püha Jumalat lugemata pattudega olid kurwastanud ja et ei sikkude weri ega jäära rasw, mida nad päew päewalt Jeruusalemmas ohwerdawat, nende pattu ei wõi ära wõtta. See ohwer pidi olema ainult ettetähendus, et Messia ohwri läbi ristis kõige ilma patud lepitatakse. Kui Ta siin maa peal käis, alandas Ta ennast, et omakseid ülendada. Ta sai waeseks, et meid rikastada. Ta armastas meid, kes meie hukatuse äärel seisime ja tuli oma aujärjelt alla maa peale, et meie Tema were läbi lepitatud Tema aujärje ette tohime astuda ja et meid ilma weata leitakse. Meie Isfanda alandamine on nüüd mööda. Ta istub Jumala paremal käel, kui kuningas ja preester igawesti, ja pea tuleb Tema taewa pilwedel ja kõik pühad inglid Temaga kohut mõistma elawate ja surnute peale ja õigeks mõistma neid, kes oma südant Tema poole hoiawad.“ —

„Ma ei tea, kas ma hästi tegin, et nii awalikult rääkisin. Wähed kristlased oleksid dominale nii selge wastuse annud. Kuid ma olin sõnakuulelik. Kui see patt oli, siis andku Isfand seda andeks!“

Ammu enne kui Sowronia lõpetas, pani Kamilla töö käest ja kuulas suure huwiga. Kohe kui orjatiidruk peatas, küsis ta: „Nii kuuleb siis teie Jumal palweid, Sowronia?“

„Kristus ise ütleb: Mis teie Isalt palute minu nimel, seda peate teie saama.“

„Uga mina ei ole nende „teie“ hulgast,“ arwas Kamilla.

„Mis keelab dominat selleks saada?“ küsis Sowronia õrnalt.

„Oh, kuidas wõiksin ma iial selle peale mõelda?“ hüüdis Kamilla. „Ma ei wõiks seda kannatada, et

mu peale sõrmega näidatakse, et mind kui põlatud kristlast halvaks peetakse. Ei, ei, Sowronia! Ja kui ma ka saaksin uskuda, peaks see usk ainult minu tuppä jääma. Kui ma kristlaseks saaksin, lõhkeks mu wanemate süda."

Sügawa kurwastusega wastas Sowronia: „Domina, siis lähewad täide Isjanda sõnad: „Kes isa ehk ema enam armastab kui mind, see ei ole mitte minu wäärt ja kes ei wõta oma risti enese peale ega käi minu järel, see ei wõi minu jünger olla“.

Kamilla raputas pead, ei wastanud aga sõnagi. „Domina ei tunne weel Isjanda Jeesuse armastust,“ jatkas Sowronia niisama kurwalt. „Ta ei tea weel, mis tähendab, Teda üle kõige armastada, enam kui selle ilma warandusi, isegi enam kui oma elu.

„Kuidas wõiksin armastada kedagi, keda ma ei tunne?“ wastas Kamilla tõsiselt.

„Tema armastust peame enne tundma ja see alles kutsub meie poolt armastuse wälja.“

„Aga ta ei tea ju minust midagi,“ ütles Kamilla.

„Lubage, domina, et ma weel ühe sõna räägin, kuigi ma ainult ori olen. Jeesus tundis ja armastas teid enne maailma asutamist. Kas ei ole tema käsi kõik teinud? Kas ei oota Tema armastus ka praegusel filmapilgul, et teie Tema nime appi hüüiate? Kas Ta on Teid selleks loonud ja Teie eest surnud selleks, et kui Teie nüüd oma käed Tema järele wälja sirutate, Tema teile wastaks: „Ma ei tunne sind.“?“

„Sowronia, armastad sa Kristust?“

Ün puna tõusis Sowronia palge ja ta filmis läikisid pisarad.

„Kas ma ei lähaks rõõmuga Tema eest surma? Kas ei oleks see midagi suurt, kui mina, põlatud orjatiidruk, oma elu Tema eest jätaksin, nii kuidas Tema, kuningate kuningas, oma elu minu eest ohwerdas?“

„Ma kardan, sa oled märatseja, Sowronia,“ wastas Kamilla naerdes, kuid siiski liigutatult.

„Nõnda nimetab meid maailm,“ wastas Sowronia rahulikult. „Maailm ei armastanud Onnistegijat,

kuidas wõib ta Tema järelekäijaid armastada? Kuid meie wõime kõik kannatada oodates, millal lord tuleb Isjand omas aus — ja siis selgub, kes dieti rumalad olid.“

„Aga, kuidas sa tead, et Ta jälle tuleb?“ küsis Kamilla.

„Ta on seda töötanud,“ oli kindel wastus.

„Tead sa, et ta sind ei peta?“

„Kas isa petab omi lapsi ehk isand omi sulaseid, kui ta ütleb: oodake mind täna õhtul?“

„Ehk ta aga pettis iseennast?“

„Kes wõiks Jumalat petta?“

„Kust sa tead, et Kristus Jumal on?“

„Eks ole kõik prohwetid kuulutanud, et Ta tuleb? Eks nad ole ette öelnud, et Ta peab kannatama ja ära heidetakse, siis aga jälle tuleb, et kohut mõista maa peale!“

„Aga,“ algas jälle Kamilla, näis nagu tahaks ta tingimata wimase sõna öelda: „Kust sa tead, et Ta sind päästis?“

„Lubage, et ma dominale wastuseks ühe teise küsimuse panen: kuidas teate Teie, et teie isa teid armastab?“

„Ma näen, kuidas ta mu eest hoolitseb ja mu süda ütleb, et see nii on.“

„Sellega on domina ise oma küsimuse peale wastanud.“

„Kus sa oled, Kamilla?“ hüüdis sel filmapilgul Aurelia, eesriiet kõrwale liitates. „Olen sind küll kolmkümmend korda hüüdnud, kuid asjata. Mul oleks Sowroniat tarwis. Ta peab kõõgis abiks olema. Aktius ütleb, et kui temale wähemalt kolm paari käsi abiks ei tule, ei jõudwat ta homseks söögiga walmis. Mine ruttu alla, Sowronia. — See palawus on wälja kannatamata.“

Kamilla ei olnud just kõige lõbusamas meeleolus, sest jutujamine Sowroniaga katkestati temale wäga huwitawal kohal. Siiski lasi ta Sowroniat minna. Kohe langes Sowronia oma waiksesse, tagasihoidlikku olekusse, mis tal teiste juuresolekul ikka oli, ja läks. (Järgneb).

Alliants konwerents 21—23 maini 1923.

Nagu möödnud aastatel, peetakse ka tänawu Isjanda abiga nelipühi teisel, kolmandal ja järgnewal päewal Tallinnas, Beerenni tän. 4-a. Silenthali palwemajas alliants konwerentfi, mis usklikkudele armsaks saanud. Üks lord aastas on meil wõimalus kofku tulla kõigist ringfondadest et näidata tegelikult ilmale ja usklikkudele Kristuse ihu ühtlust. Meie oleme üks, kuigi weel kõikide juures maksew ei ole ühesugune Jumala Poja tuadmine. Rohkem on seda, mis meid ühendab, kui seda mis meid lahutab. Ujad on tõsised, läheneb kesköö tund, sellepärast, Jumala rahwas, meie tahame kofku tulla palwes ja usalduses. Isjand aga ei saa oma õnnistusi meile keelma!

Järgnew kawa on Alliants Komitee wendade poolt palwes wäljatöötatud:

1 konwerentfi päew (2 piüha)

Enne lõunat kell 9—¹/₂10. Palwetund.

kell 10—1. Rõned: Thema: **Palweelu**.

1) Rõne: Palweelu piiblis.

2) „ Palweelu takistused.

3) „ Palwe kuulmised.

Pärast lõunat: kell 5—7. Terwituste andmine.

1) Rõne: Terwitamine piiblis.

2) Lühikesed terwitused.

Õhtul: kell ¹/₂8—¹/₂10. Aratusfoosolek.

2 konwerentfi päew:

Enne lõunat kell 9—¹/₂10. Palwetund.

kell 10—1. Rõned: Thema: **Warjule**

pandud elu.

1) Rõne: Warjatud patuelu.

2) „ Surmaelu.

3) „ Ülestõusmise elu.

Pärast lõunat kell 5—7. Misjoni kõned.

1) Paganu Misjon.

2) Sisemisjon.

Õhtul: kell 1/28—1/210. Aratuskoosolek.

3 konverentfi päew:

Enne lõunat kell 10—1. Kõned: Thema:

Tegew elu.

1) Kõne: Tegewufeta olek.

2) " Iislik tegewus.

3) " Ühistegewus.

Õhtul: kell 6—8. Jumalaga jätmise koosolek.

Issanda rahu terwitusega

Alliants Komitee.

Wend Lusmann kui ühisloori juht — palub kõiki lauljaid, kes konverentstist osa wõtawad hoollega järgmised laulud ära õppida:

Talle kiitus.

1. Kuningas tuleb. L. K. lisa	nr.	5
2. Reiffia laul	"	109
3. Taewa kodu	"	126
4. Aratamise hüüdmine	"	136
5. Rõhutud südamele	"	319
6. Waimulik sõjamees (meeste koor)	"	320
7. Waimulik sõdija	"	333
Waimulik laulja.		
8. Üks wabastatud Jumala laste laul	nr.	116
9. Rõõmustaw hüüd	"	233
10. Wõit risti lipu all (meeste koor)	"	247
11. Pigemal Jumal Sul	"	277
12. Öö mere peal	"	292
13. Palwe (naiste koor)	"	362
14. Tule	"	406
15. Rõnda on Jumal maailma armastanud	"	422
Teekäija kandle hääled.		
16. Wõitlejad	nr.	97

Siioni laulja.

17. Singe rahu paik	nr.	17
18. Troosti allikas	"	18
19. Kannata ilma kaebamata	"	19

Ewangeeliumi laulud.

20. Jehoowa on mu karjane	"	48
21. Kodumaa	"	62
22. Pühapäewa teretus	"	94

Südamlis palwe lauljatele: eelmiste aastate märkusid tähele panna, nimelt: „Laulud pähe õppida“.

„Pühapäewa teretus“ nr. 94, Tetermanni Ewangeeliumi lauludest, tuleks konverentstil wäljalaulda järgmiste, muudetud sõnadega, misjugused palutakse ka pähe õppida.

Salm I.

Oh tere kallis ühenduse päew,
 Sind nähes unub üksinduse waew,
 Ja kuldsed päikse kiired hülgawad,
 Meil hinged rõõmuft wastu kõlawad,
 Jah, süda hõiskab õndsas rõõmuga,
 Ja taewa ilu täidab rinda ka.
 II salm, nõnda nagu raamatus.

Salm III. (Uus).

Oh tere wennad, õed Issandas
 Teil waimus kätt ma surun armastes.
 Siin maa peal rändame weel kõrbeleed,
 Ja tihti teineteisest lahutud;
 Kuid täna ühendatult kogudes
 Sings aimab, mis meid taewas ootab ees.

Salm IV — raamatust salm III, kus lõpus, sõna „pühapäew“ tuleks muuta — „rahupäew“.

Peale, nimetatud ühislaulude on soowitaw, et ka üksikud koorid ülesastussid.

Koosolek Murastes.

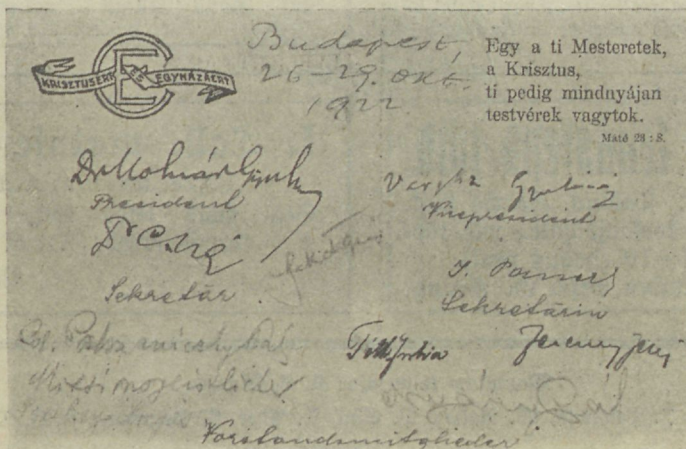
Esimene noorsoo koosolek Murastes. Waatan weel korra tagasi ja näen ühes oma armsate reisi sõbradega seda kallist ja ilusat päewa, mis meie 4-aal weeb. f. a. Muraste mõisas mööda saatsime. Päew algas täis waimurikast elu. Oli alles warane hommik: Teele minnes Muraste poole, ei jõudnud ära mõista sealset looduse ilu, mis nii meelittaw ja mõjurikas oli.

Päikene saatis oma kullased koidukiired maa peale, seda walgustades. Õht oli natuke jahe nii kui ta talwel ikka olema peab.

Teel olles jutustasime aulisest kodumaast ja tema wäärtusest, igawesest kokkusaamisest ülewal, ning palusime südamest sõbradega weel enne ühifelt Jumalat, kui eesmärgile jõudsime. Sinna jõudes tuli meile palju sõpre lapsi, kõiki ju muidugi esimest

korra näeme, aga Jumala armu sees kõik ühendud. Hommikul oli laste koosolek, mida armas wend Klanmann pidas. Kuuljatel särasid rõõmu pisarad silmis. Ja pisaratega rõõm on südame rõõm ja palwe rõõm. Õed laulsid mängides südaant ligutawaid laule ning wend Klanmann jutustas paar ilusat juhtumist lastele ja enamasti kõik tõstsid omad wäiksed käed illes taewa poole otse kui linnu pojad, nad igatsewad, et neid üleskantud saats õhu sisse, wabadusesse. Jumal, nende igawene Issa, nägi küll neid wäikeid waeste laste kätta. Ta saab need kord ka õnnistusega täitma.

Teine koosolek algas pärast lõunat samati wend Klanmanni juhatusel. Rahwa koku kutsumiseks mängisid õed kutsu laulu. Koosoleku alustas laulu ja palwega wend Reinte Tabasaluft. Tema järele kõnelesid

Ungari C. E. terwitus.

weel kuus wenda: wend Samlas — Tallinnast, wend Haug — Wiimisti, wend Tell ja Marley (wanem) — Tallinnast.

Rahjuks ei jõua ma kõiki piibli salme ja nende seletusi illes tähendada, millest wennad rääkisid — kuid kõik kõned olid armsad, südamlikud ja ühte seotud.

Kõnebe wahel laulsiwad õed mängides, mis sealset rahwast ülitwaga huwitas ja ka rõõmustas — võib olla, et ka neid oli, kes esimist kord seda kuulsid. Saal oli tungil rahwast täis ja enamiste kõik noored.

Koosolek lõppes armast muljet järele jättes. Koosolejal rahwal oli see igatus, et niifuguseid armsaid päiwi tulewikus weel oleks. Seks tehti kindlaks, et iga kuu esimesel pühäl seal üks nooruse koosolek ära pidada.

Jeesus õnnistagu rohkesti oma riigi tööd.

Ja ma ufun ka, et sa armas noor sõber, kes sa neid ribast loeb, saad rõõmustama ja oma Jeesust tänama ühes minuga et Ta just seal tahab oma wilja koguda, kus Teba ei tunta, ning suitsewat tahti ei taha Ta mitte ära kustutada. **E. S.**

„Noorte Elu“ tellijatele ja lugejatele.

„Noorte Elu“ nr. 4 ilmub äratust numbrina, seepärast palume ühinguuid aegsasti teatada kui palju eksemplare soowitakse üle harilise ek. arwu tellida, et selle järele wõiksime äratust numbert rohkem trükkida. Muu seas algab ses numbris kirjeldus „Päänemaa ärkamise“ üle. Toimetus.

Waimulikud koosolekud

peetakse Tallinnas pühapäiwiti Allika tän. 5 kell 5 p. l.
Luisentali tänawal esmaspäiw kell 1/26 p. l.
noorte tütarlastele piiblitund
reede kell 7 — üleüldine noorte piibli tund.

Dhwripäewa ja reissifekretääri kassa annetusjed 1922 aastal.

Ühingu nimi.	Annetused reissifekretääri kassa heaks 1922 a.	1. Märtsi ohwripäewa annetusjed.
Paide C. E. Ühing	8700	3000
Noarootsi C. E. Ühing	5300	1000
Narwa	4615	—
Tallinna S. Risti C. E. Ühing.	4250	6000
Pätanu C. E. Ühing	3800	1525
Tartu " " "	2735	578
Rärdla " " "	2150	—
Rakwere " " "	1994	—
Wiimisti	609	—
Tallinna „Allika“ C. E. Ühing	250	625
Urutüla	—	450
Kokku	34.403	13.178

Südamelik tänu annetuste eest.

Siidu juhatus.

Teadaanne ühingutele.

Siidujuhatuse otsustas oma 5. märtsi koosolekul, nelipäiwi teisel pühäl kell 7 hommikul C. E. Siidu kolmandat tegelikku aasta koosolekut ära pidada.

Koosoleku koht: Allika tän. nr. 5, Tallinnas.

Päewakord:

1. Aastakoosoleku awamine.
2. Aastakoosoleku juhatusel walimine.
3. Saadikute registreerimine ja lühikesed aruanded.
4. 1922 aasta tegewus aruanne.
5. Siidu juhatusel koosoleku täiendamine.
6. Jookswad asjad.

Igal ühingul tuleks iga 15 liikme kohta 1 saadik saata.

Waimulik noorsoo konwerents otsustati Siidu ajal ära pidada.

Siidu juhatus.

„Noorte Elu“ tellimis hind postiga 130 Mrk. aastas, paremal paberil 200 Mrk.

Raha saadetised saata järgmise aadressi all: „Noorte Elu“ talitusele Mendri tän. 2—1. Toimetuse aadress: Allika tän. 5—6.

Ustlik noormees waiab oma ette tuba.

Kui leidub kellegil — palume teatada talitusele Luisentali t. nr. 11.

Teen igafuguseid tellasjepa töid.

Tellimisi võib ära anda: Tallinn, Narwa mnt. 41—3, ehk „Seltisimehe“ kassapidajale, või töötotta Willardi tän. 3—10 (hoowi peal).
Terwitades wend G. Henny.

I. Tall. matuse talituse äri

Lai tänaw nr 2 kõntr. 698.

Seal võib leida kõik, mis matuse korral tarwis läheb. Omal furnuwantrid.

Aust. w. J. Saksus.

Wastutaw toimetaja: R. L. Marley.

Toimetus: J. Peipman, W. Kalles, P. Sirt, E. Aber, J. Peipmann ja S. Luttar.

Wäljaandja: Eesti Noorte Üstikkude C. E. liit.

A.-S. „Ühiselu“ trükk, Tallinn, Lai uul. 5°